

[Iver Poulsen.]

om partsoffentlighed i forvaltningen bliver en pligt at give parterne i en sag adgang til sagens dokumenter og til at udtale sig.

Hvis ministeren imidlertid har andre grunde til at nægte Læsøboerne at se sagens akter end den, jeg foran har citeret, og som altså efter min opfattelse ikke har den fjerneste vægt, vil jeg være taknemlig for at måtte få dette oplyst.

Minister for offentlige arbejder *Lindbergs* svar (21. august 1964):

I motiveringen til spørgsmålet har det ærede medlem bl. a. henvist til, at der — i mangel af et positivt forbud herimod — skulle tilkomme forvaltningsmyndighederne ret til efter et frit skøn at stille dokumenter i en løbende sag til rådighed for interesserede og lade sagens videre behandling stille i bero på de udtalelser, som et sådant dokumentgennemsyn kunne afføde.

Må jeg indledningsvis gøre opmærksom på, at den anmodning om adgang til dokumentgennemgang m. v., der har været rettet til ministeriet, ikke — som spørgsmålets formulering kunne antyde — er afgivet på samtlige de af en eventuel ekspropriation berørte lodsejeres vegne, men kun for en del — ca. $\frac{2}{3}$ — af disse, og at andre lodsejere ikke har villet deltage i protesten mod projektets gennemførelse, ligesom Læsø sogneråd efter det i sagen foreliggende intet har at indvende herimod.

Dernæst skal jeg oplyse, at den første henvendelse fra de protesterende lodsejeres sagfører om adgang til at foretage et dokumentgennemsyn var bygget på en henvisning til partsoffentlighedsloven nr. 141 af 13. maj 1964, idet de bag ved loven liggende reale hensyn mentes at kunne føre til, at man allerede nu i forvaltningen kunne disponere efter lovens principper, uanset at den efter sit indhold først træder i kraft 1. oktober 1964. Denne anmodning måtte ministeriet med den i spørgsmålets motivering refererede begrundelse afvise.

Den fornyede anmodning begrundes med den fornævnte betragtning om forvaltningens ubetingede ret til efter frit skøn at gøre interesserede bekendt med sagsdokumenter. Ministeriet kan ikke uden videre være enig i denne betragtning og finder, at

der bl. a. også af hensyn til andre i den pågældende sagsbehandling interesserede må gælde langt snævrere grænser for administrationens dispositionsbeføjelse over akterne i en løbende sag og dette ikke mindst på områder, hvor lovgivningen har fastlagt en ganske bestemt fremgangsmåde for sagsbehandlingen og forberedelsen hertil.

Stærkstrømsloven giver detaljerede regler om, hvorledes de lodsejere, som vil blive berørt af en ekspropriation, hvortil bemyndigelse søges, skal underrettes om de pågældende planer og have lejlighed til at fremkomme med deres bemærkninger. Denne foreskrevne procedure har været nøje overholdt, forinden sagen af elektricitetsrådet blev forelagt ministeriet til afgørelse, og rådet har ydermere foranlediget afholdt et møde til orientering af de pågældende lodsejere.

Med henvisning hertil samt til, at det elektricitetsselskab, der har anholdt om ekspropriationsbemyndigelsen, med rette ville kunne beklage sig over, at ministeriets afgørelse skulle udskydes ved et ikke i loven forudset aktgennemsyn, er også den fornyede anmodning afslået af ministeriet.

Dette er sket, inden det ærede medlem rettede sit spørgsmål til mig, men jeg skal gøre yderligere nogle bemærkninger. Meddelelse af en ekspropriationsbemyndigelse er efter sagens natur en alvorlig ting, hvad enten det pågældende indgreb er stort eller lille, og behandlingen af en sag herom vil aldrig ske som en formel rutineekspedition. Ministeriet må foranledige, at alle relevante oplysninger foreligger, inden en afgørelse træffes, og fremskaffelsen af disse oplysninger må være ministeriets ansvar. Der har været en tilbøjelighed til i den offentlige diskussion om denne sag at ville betragte forholdet som en art proces, der føres mellem elektricitetsselskabet på den ene side og de lodsejere, der ville blive berørt af en eventuel ekspropriation, på den anden med deraf følgende rettigheder og pligter som „sagsparter“. Jeg advarer mod denne betragtning. Overholdelsen af grundlovens bestemmelse om, at ekspropriation kun kan ske, når almenvellet kræver det, kan ikke bero på dispositioner eller undladelser af disse „sagsparter“, men må først og fremmest sikres af det udøvende administrative